

# Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Hajdusoboszló, Gazdakör, I. t.  
306. sz., ahová a lapra vonatkozó  
összes levelek s közlemények  
intézendők. Lapzárlat péntek d. e.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő:  
BOR JÁNOS

Kiadótulajdonos:  
BORELY SAMU

Megjelenik minden vasárnap.  
Előfizetési ára: Egy negyedévre  
16,000 — korona Vidéki előfize-  
tőknek havi 500 K postaköltséggel  
több. Egy szám ára 1500 korona.

## Aratás után.

Mulik a nyár, augusztus felé ha-  
ladunk s a magyar mezőkön szorgal-  
mas munkáns nép sürgölgdik, hogy be-  
takarítsa az áldást, amit az anyaföld  
adott s a nap megérlett. Végtelen  
tarlókon fekszik a sok százezernyi ke-  
reszt, amelyekből kenyér és élelem  
lesz a jövő esztendőben az ország  
fiainak. De nemcsak kenyér az, amit  
a szorgalmas kaszások levágtak, ha-  
nem arany is, mert terméshölség-  
günkből reméljük megszerezni annak  
az összegnek javarészét, mivel a kül-  
földi kölcsön ez évre eső kamatait és  
és terjesztési hányadát megfizethetjük.  
Agrárállam vagyunk s elsősorban me-  
zőgazdaságunkat kell dédelgetni, mert  
benne fekszik az ország gazdasági  
erejének java.

Vannak azonban az országban  
olyanok, akik a most folyó aratási  
munkálatokban sem látnak egyebet,  
mint alkalmat az izgatásra. Számos  
helyről érkezett jelentés, hogy az ara-  
tók és marokszedők nyilván bujtoga-  
tásra ellenkezni kezdtek és hirtelen  
támasztott követelésekkel igyekeztek  
megakadályozni a munka nyugodt me-  
netét. Szerencsére ezek a jelenségek  
csak szórványosak voltak s az a csóva,  
amit a magyar földmunkásság közé  
hajítottak nem fogott tüzet. A hagyo-

mányos józanság, a magyar faj ősi  
nyugodtsága győzedelmeskedett a lidér-  
ces szavakon, amelyek mindent igér-  
nek, de beteljesedéshez semmit sem jut-  
tatnak. Elmondhatjuk, hogy az aratás jó-  
részt rendben végbement, az áldás  
betakarítva, s a még hátralévő mun-  
kák nyugodt menete biztosítva van.

Bizony nem az izgatákon mulott,  
hogy ilyen rendben és nyugalomban  
történhetett meg a nyári munkák elin-  
tézése, mert ők a maguk részéről  
mindent megtettek, szóban és írásban,  
hogy minden áron elégedetlenséget  
szítsanak. Elismerjük, hogy egész a  
legutóbbi időkig a földmunkásság sor-  
sával nem igen törődtek, de ez ért-  
hető annyiból, hogy a háboru előtti  
és alatti időkben ez a problema nem  
merült fel. Mikor azonban a mai su-  
lyos idők nyomása mind kínosabbá  
kezdett lenni, a kormány is figyelmet  
fordított erre a problémára és számos  
intézkedéssel szabályozta a földmun-  
kás és a munkáltató viszonyát. Az a  
tuzott hang, amely némely organum-  
ban megtalálható, nem a valóságos  
helyzet képét festi, hanem tisztára  
csak tendenciozus izgatási célokat  
szolgál. A kormánynak továbbra is fel-  
tett szándéka, hogy ezt a kérdést fi-  
gyelemmel kíséri s mindig ügyelni fog  
arra, hogy a földmunkásság jogos  
igényei kielégítenek.

jesítette, hatolt be az égő parochiába, hogy  
az egyház irattárát és könyvtárát megmentse.  
A tető már leszakadással fenyegetett, de  
Kovács lelkész ezzel nem törődött s bero-  
hant az égő házba. Felesége utána sietett,  
hogy férjének segítségére legyen. A pap és  
papné többé nem adtak élejtelt magokról.

Ekkor Pallagi János uradalmi kerék-  
gyártó, továbbá a lelkész két cselédje Su-  
romi Ferencné és leánya Szuroimi Rozál be-  
rohantak az égő házba, hogy a lelkész-pár  
életét megmentse. De már késő volt. Palla-  
ginak még sikerült az ablakot felszakítani.  
Kimenni azonban már nem tudott. Ugy huz-  
ták ki súlyos égési sebekkel. Ebben a pi-  
lanatban beszakadt a tető s a lelkész, fele-  
ségét és két cselédjét maga alá temette.  
Csak késő találták meg megszenesedett holt-  
testeiket a romok között. A tűzhalált halt  
lelkész-pár után négy árva gyermek maradt.

Kovács Lajos lelkész borzalmas halá-  
láról nyomban értesítették Bartha László es-  
perest és Szomjas Gusztáv e. m. gondno-  
kot, akik a helyszínen megjelenve, a presbi-  
tériummal együtt intézkedtek Kovács Lajos  
lelkész és neje eltemetéséről s az árva gyer-  
mekek elhelyezéséről, a hatóság pedig a le-  
égett épületek romjainak eltakarításáról, a  
köznyugalom és tűzbiztonság helyreállításáról.

## ADÓZÁS

az aranykorona értékalapon.

Az 1924 évi IV. törvénycikk, melyet  
általában szanalási törvénynek neveznek,  
jelenlegi adórendszerünket teljesen átfor-  
málja. Legkényesebb ujitása az aranyalapa-  
való áttérés, mely nemcsak a jövőre, de a  
multra, vagyis a hátralékokra is vonatkozik.

A pénzügyminiszter a törvény felhatal-  
mazása alapján kiadta az „aranykorona ér-  
tékének az adófizetés céljára való megállá-  
pítása tárgyában” 68,800/1924 P. M. számú  
rendeletét. Ebben a rendeletben a pénzügy-  
miniszter elrendeli, hogy a jövedelem- és  
vagyonadó, a társulati adó, az általános ke-  
reseti adó, továbbá az ezen adók, valamint  
a földadó után járó helyhatósági adók 1924  
január 1-től, a földadó maga pedig 1924  
július 1-től aranykorona értékben vetesse-  
nek ki.

Az 1924 január 1 óta lejárt és befize-  
tett adótartozások elszámolásánál az egyes  
hónapok szerint különböző átszámítási kul-  
csok alkalmazandók, nevezetesen januárra  
6500, februárra 7000, márciusra 13,000 és  
áprilisra 16,000. Ez úgy értendő, hogy az  
egyes hónapokban befizetett összegek az  
illető hónapra megállapított átszámítási kulcs-  
számmal osztandók és az így nyert ösz-  
szeg mutatja, hogy a később aranykoronában  
kivetendő összegből mennyi nyert a befizet-  
etés folytán kiegyenlített. Ha tehát például  
márciusban valamely adóra 130,000 koronát  
fizetett, úgy az adóhivatal 10 aranykoronát  
számol el a fél javára a később kivetendő  
adójából.

A jövőben használandó átszámítási  
kulcsot a pénzügyminiszter ezentúl egy-egy  
naptári hónapra előzetesen fogja megállapí-  
tani és a megállapítást legkésőbb az előző  
hónap 25-ik napján a Budapesti Közlönyben  
fogja közzétenni.

## Ezüst pénzeket találtak Pusztá-Angyalházaán.

Kincsek a földben tejesköcsögben elrejtve.

Rostás György hajdusoboszlói gyp-  
mester egyik alkalmazottja egy járványos  
betegségben elhullott szarvasmarha eltakarí-  
tása céljából gödröt ásott a pusztáangyal-  
háza erdőben, amelynek területén valami-  
kor Angyalháza község állott fenn. Ásás köz-  
ben a gypmester segédje egy tejesköcsög  
forma cserépedényre bukkant a talajban.  
Mint hogy azonban a kemény tárgyat nem  
tudta kivenni, hogy mi lehet, ásójával ösz-  
szetörte. A cserép edényből, mely másfél  
liternyi lehetett, egy csomó régi ezüst pénz

gurult ki, amelyen a pástorok és jövök-  
menők megosztzkodtak. Cseke Jakab an-  
gyalháza az esetről jelentést tett s egyúttal  
mintegy 120 darab ezüstpénzt dr. Erdős  
Kálmánnak átadott. A polgármester és a  
közbirtokosság elnöke azonnal intézkedést tet-  
tek, hogy a pénzletel hiányzó része is a ható-  
ság kezei közé kerüljön. Az ezüst pénzek  
1517—1588 évekből valók, csekély súlytar-  
talmuak, de történelmi és régészeti szem-  
pontból eléggé értékesek. Vannak köztük  
lengyel és pápai pénzérmék is.

## Borzalmas tűzvész Tiszaeszláron.

A szomszédos szabolics megyei Tisza-  
eszlár községben vasárnap délután 3 órakor  
megkondult a vészharang: tűz van! Kiss  
Gyula gazda házában ütött ki a tűz. A  
községnek otthon lévő tagjai egytől-egyig a  
tűz színhelyére siettek, oltani a tüzet, men-  
teni, amit lehet a pusztulástól. A nagy szél  
és roppant szárazság miatt a tűz rohamosan  
terjedt s nemsokára három ház állott már  
lángban. Az oltási munka nagyon lassan  
haladt, mert a terjedő veszedelem miatt  
mindenki hazasietett, hogy az udvarokon  
felhalmozott idej termést biztonságba helyezze.

Ezt pedig úgy gondolták elérni, hogy  
a gabona kévéket kihányták az utcára és  
a tüztől nem veszélyeztetett házak udvarára,  
amelyek azonban a forgó szélben csakha-  
mar meggyuladtak. Rövid idő múlva ismét  
öt ház gyuladt lángra, most már 8 ház  
égett fékezhetlen lánggal. A mentési mun-  
kálátokat a község hősekké református lel-  
késze Kovács Lajos vezette, aki annak da-  
cára, hogy már a lelészlak nádfedeles ház-  
tetője is égni kezdett, minden igyekezetével  
azon volt, hogy elsősorban hiveinek ingó-  
ságait mentse meg. Csak mikor ezeket tel-

Az 1924 évet megelőzőleg kivetett adók természetesen csak papirkoronában vetettek ki, a rendelet szerint azonban ezek a hátralékok is átszámítandók aranykoronára. Ez az átszámítás oly módon történik, hogy a hátralék minden 6500 papirkoronája egy aranykoronának számít s az adólefizetésnél az így nyert összeget az aranykorona átszámítására mindenkor megállapított szorzószámmal kell megszorozni. Pl.: a hátralék 65000 papirkorona. Ebben az esetben a hátralék 10 aranykorona. Ha a befizetésnél a szorzószám mondjuk: 18,000, úgy a papirkoronában fizetendő összeg 180 ezer papirkorona.

A jövőben aranyalapon való kivetés módzatairól az egyes adónevekről szóló végrehajtási utasítások fognak rendelkezni.

## Tisztelet hadseregünk iránt.

Valami két év előtt felmerült az idea, alkalmasint az akkori ébredők, tehát a mai fajvédők részéről, hogy törvény alkotassék a nemzeti zászló iránti köteles tisztelattól. A gondolat helyes lett volna, de nem tudták egészséges formába önteni. Tökéletesen jogszabályt csináltak belőle, mert a külső tisztelattól helyeztek minden súlyt s tiszteletet a magyarságba vitték, mert lépten-nyomon való süvegelésre akartak kényszeríteni egy-egy magyar lobogó előtt minden arra járót. Ami nemcsak impraktikus s az életben kivihetetlen, hanem az igazi kultuszt háttérbe szorította, a hazafiúi érületet gépies formalizmussá lefokozó módszer is. Jó, hogy el-ejtették.

Más kell ide: a kultusz bensősége, lényege s állandó volta. Amik abba nyilvánulnak, hogy betiltják, megelőzik s elvből elítélik mindazt, ami a magyar lobogó irányában a legkisebb tiszteletlenséget jelent. Lobogókban tisztelni tartozik minden magyar alattvaló s méltán kárhoztatja a közérület azokat, kik a benső tisztelattól ellen külsőleg vétenek könnyelmű szavakkal, kegyetlen viselkedéssel, vagy ugyanilyen újságcikkkel.

Ma jelent meg a lapokban egy félhivatalos intelem, mely a sajtóorganumok egy részét megokoltan vádolja vásott, könnyelmű és bántó közleményekkel, amik a nemzeti közérzés kultuszra sérelmes kihágások csoportjához tartoznak. E cikkek tendenciózus, sőt gyűlöletes beállítással foglalkoztak nem egyszer nemzeti hadseregünk egy-egy vezető személyiségeivel, hadseregünk szellemével s általában a magyar honvédelemmel, vagyis azokkal a tényezőkkel és azzal az intézménnyel, melynek hivatása, hogy a magyar nemzeti zászló jelvényében nemzeti létünket fenntartsa, becsületünket megvédje.

Aki tisztelatlenséget mer mutatni a magyar hadsereg s ennek tagjai iránt, az tisztelatlenséget követ el a magyar zászló irányába amelyre a nemzeti haderő tagjai hűséget esküdtek. A sajtó egy részének efféle kiruccanásai annál elítélendőbbek, mert a megtámadottak nem védhetik magukat a sajtó terén cikk ellenében. A törvény, a szolgálati szabályzat s a katonai fegyelem nem engedi nekik a politika terén való szereplést publicisztikai támadással szemben való vitát. Védtelenül áll tehát a hadsereg a sajtóval szemközt, ha csak nem csinál minden újságaffér esetében kardafférokat.

A félhivatalos intelem célja, hogy az illető lapokat figyelmeztesse viselkedésük helytelen és veszedeelmes voltára s a kiadványokért való felelősségre, melynek súlyát maga a közönség fogja az ilyen lapokkal érezteini, mert a nemzeti zászló alatt és hadseregünk mögött a nemzet egyetemének pietása áll!

**Mindenkit érdekel.** Téli főzések, valamint *ugorka* téli elrakásához elsőrendű érett ecetet érkezett. — Az *ugorka* nem zavarosodik, nem romlik el, benne évekig eltartható. Egyben van szerencsém üzletem árucikkeit szolid áron ajánlani.

Megtisztelő vásárlásait kérve, vagyok teljes tisztelettel

**Csernyi István, Hajduszoboszló II. t.**

## H i r e k .

— **A református templomban** ma délelőtt Szabó Gyula segédlelkész, délután Demjén Ferenc lelkész végzi az istentiszteletet.

— **Kinevezések az állampénztárnál.** Szabó Lajos tiszafüredi és ifj. Lakatos István hajduszoboszlói lakosokat a pénzügyminiszter a hajduszoboszlói m. kir. állampénztárhoz állampénztári tisztekké nevezte ki. Nevezettek állásukat már elfoglalták.

— **A Kaszinó választmánya** július 14-én Körner Géza rendőrtanácsos elnöklete alatt ülést tartott. Tagfelvételek voltak napirenden.

— **A Rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva** foglalkoztató házának felállítási alapja javára rendezendő népmulatságot a város erdejében ma délután tartják meg. Hajduszoboszló város áldozatkész társadalma megértéssel és méltánnyal tudja fogadni azt a nemes, emberbaráti célt, amelynek megvalósításáért küzd a Hadró vezetősege. A világháború rokkantjai tisztas munkával, főlemelt fővel akarják magoknak és családtagjaiknak a mindennapit megkeresni. Ezen törekvésükben bizonyára támogatni fogja őket a helyi társadalom minden számottevő tagja. A mai rokkantból fokmerője lesz a közönség áldozatkésztségének is. A rokkantból iránt városszerte általános érdeklődés nyilvánul.

— **Eljegyzés.** Márton Lajos helybeli földbirtokos fia dr. Márton Géza orvos jul. 22-én eljegyezte Czegléd József földbirtokos leányát Pirikét.

— **Demjén Ferenc lelkész-tanácsbíró,** egyházmegyei számvevő, a héten újból folytatta körutját, az egyházmegye egyes egyházait látogatván meg az egyházi számadások felülvizsgálása céljából.

— **Dr. Erdős Kálmán** polgármester a héten pár napot a fővárosban töltött. Hivatalos ügyekben forgolódott az egyes minisztériumoknál.

— **Böszörményi Ferenc** ref. igazgató-tanító a pápai népművelődési tanfolyamról a héten hazaérkezett.

— **Elhunyt rendőrtanácsos.** Pákozdy András hajdunánási m. kir. államrendőrtanácsos, az ottani államrendőrségi kapitányság vezetője hosszas betegség után 52 éves korában meghalt. Temetése a napokban folyt le Hajdunánás város társadalmának őszinte részvéte mellett. A megboldogult rendőrtanácsos testvéröccse volt Pákozdy Sándor alispánnak.

— **Egy városi képviselő halála.** Cseke Imre hajduszoboszlói VII. t. 87 sz. a. lakos, városi képviselő hosszabb betegeskedés után 67 éves korában meghalt. Temetése általános részvét mellett történt meg. Özvegye és egyetlen gyermeke ifj. Szoboszlai Jánosné gyászolja férjével és gyermekével.

— **Meghívás.** A Hajduszoboszlói Hadirokkant, Hadiözvegy és Hadiárva Egyesület (Hadró fia) a város erdejében július 27-én, vasárnap délután 4 órakor a Hajduszoboszlón létesítendő hadirokkantok foglalkoztató munkatervének és egyesületi házának építési alapja javára — Hajduszoboszló város társadalma áldozatkész polgárainak védnöksége mellett — nagyszabású, jótékony célú táncmulatságot rendez, melyre a város nagyérdemű közönségét tisztelettel meghívja az egyesület választmánya. Beléptidő az erdőbe való belépésre 1000 kor., a táncmulatságra való belépésre 10,000 korona. A nemes célra való tekintettel felülfizetéseket hálás köszönettel fogad s hírlapilag nyugtázza az egyesület vezetősége. Ételekről, italokról a város vendéglőse gondoskodik. A zenét Fehér István zenekara szolgáltatja.

— **Közbirtokossági tanácsülés** tartatik ma reggel 8 órakor S. Kovács Sándor elnöklete alatt a p. angyalházi közbirtokosság pánztárnoki helyiségében. Folyó ügyek tárgyalatnak.

— **Meghalt egy presbíter** K. Tóth Lajos gazdálkodó, a református egyház presbítere élete 59 ik évében jul. 23-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése jul. 25-én délelőtt folyt le általános részvét mellett. Özvegye és gyermekei gyászolják.

— **Szörnyet halt.** Szabó Gyula 55 éves hajduszoboszlói lakos a K. Tóth János tanyáján a buzakeresztek hordása közben jul. 23-án a szekérral együtt felfordult és szörnyet halt. Pénteken délelőtt temették el. A hatóság vizsgálatot indított a szerencsétlenség okának kiderítésére.

— **Huszthy Sándor** oséplőgéptulajdonos szerencsétlen balesetéről már megemlékeztünk. Huszthy egyik karján súlyosan sérült. Ha állapota nem javul, úgy karját amputálni kell. Sokkal súlyosabb a helyzet Sándor nevű kis fiánál, akiről előbb az volt a hír, hogy nem sérült meg. A gyermek fején sérült, valószínűleg agyrázkódást kapott. Bajához még egyéb komplikációk is fűződnek. A kis Huszthy Sándor állapota nagyon komoly.

— **Butor** eladó, közte egy nagy tükör és egy szalon garnitúra. Megtekinthető: *Pénztáros Istvánné* urnőnél, Vasut utca.

— **A református tanítótestület** jul. 24-én rendkívüli ülést tartott. A tanítótestület meghallgatta Böszörményi Ferenc igazgató előterjesztését a pápai népművelődési tanfolyamon szerzett tapasztalatairól, majd az aug. 4-iki egyházmegyei tanítógyűlés tárgyának előkészítésével foglalkozott, végül pedig a Ref. Tanítók Lapja fentartására 100 ezer korona adományt szavazott meg.

— **Az alsószabolcs-hajduvidéki** ref. egyházmegye augusztus 28-ik napján Debreszenben Bartha László esperes és Szomjas Gusztáv e. m. főgondnok elnöklete alatt közgyűlést tart. Mivel ezután csak egyszer tart egy évbeu közgyűlést az egyházmegye, a közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Aug. 27-én megelőzőleg lelkészterkezet és tanügyi bizottsági ülés lesz. A gyűléseket a megyei székházban fogják megtartani.

— **Iskolai tanulók** teljes ellátásra felvétetnek Debreczen, Péterfia 62. sz. alatt.

— **A Hajduszoboszlói Takarékpénztár igazgatósága** július 20-án Zakar János igazgató elnöklete alatt ülés tartott. Az igazgatóság az intézet tisztviselőinek fizetését a mai viszonyokhoz képest mérsékelten rendezte. Az intézet igazgatósága a f. év őszén az alapítókét újból tetemesen emelni óhajta.

— **A református iskolaszék** jul. 26-án Demjén Ferenc lelkész elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés megnyitáskor elnök-lelkész kegyeletes szavakkal emlékezett meg az iskolaszék nagyérdemű és köztisztelben álló tagjának Csiba Márton városi főjegyzőnek korai haláláról. Csiba Márton jöemlékét az iskolaszék jegyzőkönyvileg megörökítette.

— **A gépkerekek alá került.** Sándor József hajduszoboszlói lakos a héten géphuzatás közben a gépkerekek alá esett, azonban esése oly szerencsés volt, hogy kisebb horzsolódásokon kívül komolyabb baja nem esett. Sándor József már munkaképes.

— **Lépfene, sercegő üszög.** Pusztangyalházán a szarvasmarhák között a lépfene és sercegő üszög kisebb mérvben járványosan fellépett. A zárlat hatóságilag elrendeltetett, de a tegnapi nap folyamán már fel is oldatott. Egyébként a rekkenő hőség miatt Angyalházán a legelő teljesen megsemmisült s ha idejekorán nem lesz egy jótékony eső, a jószágállomány nagy nélkülözéseknek lesz kitéve. Már is sokat szenvedett.

— **Két méhosalád I. raj** kaptárral együtt eladó Tufferber-féle fatelep, Vasut-u.

— **Krisch Károly** cserépkályha rak-tára Debreczen, (Piac-utca 89. Telefon: 12-13.) Raktáron tartok legítizálabb cserépkályhát, kandallókat, takaréktűzhelyet, elvalalok átrakásokat és javításokat is.

— **Algebra és Geometria.** Hézagpótló mű hagyta el a napokban a sajtót. Az országosan ismert *Zsaldos Tanintézet* kiadásában megjelent a középiskolai algebra és geometria tananyaga világos, egyszerű és mindenki számára érthető feldolgozásban. A mű mindenképpen alkalmas arra, hogy abból a középiskola matematikai tananyaga közvetlen magyarázatok nélkül is megtanulható legyen, mert bőséges utbagazításokkal és lépésről-lépésre kidolgozott példákkal van ellátva. Valószínű, hogy a tanulni vágyók éppoly örömmel fogják üdvözölni a *Zsaldos Tanintézetnek* ezen újabb

kiadványát, mint a középiskola alsó négy osztályának tananyagát két kötetben tartalmazó *Összefoglaló Tankönyv* című mű megjelenését. A *Zsoldos Tanintézet* kiadványai megrendelhetők az intézetnél: Budapest, VII., Dohány-utca 84.

— **Panasz egyes cséplő tulajdonosok ellen.** A következő sorokat kapjuk: Tekintetes szerkesztőség! Köztudomásra jutott, hogy egyes cséplőgépek oly rozoga állapotban vannak Hajdusoboszlón, hogy a szemek jó nagy részét gépeikkel nem képesek kicsépelni, azoknak tekintélyes része a szalmában marad, jelentékeny gazdasági kárt okozván úgy a gazdálkodó községnek, mint az országnak. Ki sem lehet számítani a rozsz cséplőgépek által okozott anyagi veszteséget. Úgy halljuk, hogy évek óta nem tartottak városunkban cséplőgépvizsgálatot az arra hivatott hivatalos szakközögek. E helyen felhívjuk szives figyelmét a polgármester urnak, Hajdúvármegye alispánjának, az államépítészeti hivatalnak és a kerületi iparfelügyelőségnek a Hajdusoboszlón működő cséplőgépek teljesítményeinek és berendezéseinek legsürgősebb felülvizsgálatára. Kormányrendeletek intézkednek arra nézve, hogy az ilyen cséplőgépek működési engedélye megvonassék. A városban tudomásunk szerint 42—44 cséplő gép működik. ebből 10—12 darab van olyan, amelynek teljesítménye joggal kifogásolható. A sürgős vizsgálat eredményétől sokat várunk. Még csak azt akarjuk jelezni, hogy az ilyen rozoga cséplőknel a munkásokat is sok csalódás éri, mert naponként alig tudnak 5—10 kgr. búzát keresni. Teljes tisztelettel S. K. és társai.

— **Négyezer tisztviselőt bocsátotak el július elsején.** A szanálás programjába felvett tisztviselői létszámcsökkentés július elsején kezdődött. Ekkor bocsátották el a tisztviselők első részletét, 4000 embert. Tudvalevő, hogy a szanálási program szerint 15.000 tisztviselőt kell a magyar kormánynak elbocsátani. A kormány az elbocsátásokat négy részletben hajja végre és 1926 július elsejéig befejezi. Az elbocsátás a következő részletekben történik: Az első részletet elbocsátják 1924 július elsején, a másodikikat 1925 január elsején, a harmadikat 1925 június elsején és végül a negyediket 1926 január elsején.

— **Megállapítják a törvényes kamatlábat.** A kormány a legrövidebb időn belül revízió alá veszi Bud miniszter kijelentése szerint a régi kamattörvényt, amely tudvalevőleg uszoranak minősíti a 8 százalékos meghaladó kamatot. A kormány megfogja állapítani vagy törvény, vagy rendelet formájában a legális kamattételek maximumát, amelyen felül kezdődik az uszora. Kiindulási alap ehhez a nemzetközi kamatláb lesz, melyhez giró- és rezsihasznát fognak csupán engedélyezni. A mezőgazdasági hitelnek alkalmas formában való megoldására, valamint a jelzáloglevelek valorizálására a közeljövőben szintén kilátás van.

## Nyílt-tér. ☼

### Nyilatkozat.

A „Független Hajduság” f. hó 20 án megjelent számában „Miért drága a hus?”, cz. cikkben egy Hajdusoboszló városban nem létező Nagy László nevű egyén álnév alá burkolózva bennünket alattomos, s meg nem érdemelt támadásban részesített. Az alaptalan s végeredményében izgalgó cikke vonatkozólag, kiemelve azt, hogy az ismeretlennel, ismeretlensége tartama alatt, további hírlapi polémiába nem bocsájtkozunk, felvilágosításul a következőleg választunk: Tény az, hogy az összes szoboszlói mészárosok egymás között oly irányu megál-

\*) E rovatban közöltékért szerkesztő a felelősséget nem vállalja.

lapodást kötöttünk, amely szerint a közösen megvevő marhákat közösen mérjük el. De nagyon téved az ismeretlenség homályában és álnév alá burkolózó Nagy László ur, amikor azt állítja, hogy mi kartell-szerződést kötöttünk mert a mi szerződésünk nem arra irányul, hogy a közönséget kihasználjuk, s a közönségnek uszora áron adjunk húst, hanem arra, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között lehetővé tegyük azt, hogy Hajdusoboszló város közönsége a lehető legjobb minőségben, a legmegfelelőbb áron, állandóan friss húst kapjon, mert így a napi szükségletéhez megfelelő husmennyiség kerül vágás alá és, hogy lehetővé tegyük azt a közönségnek, hogy egyáltalában hushoz jusson, mert a mészárosok egyénileg a mai súlyos gazdasági helyzetben, a rendkívül magas marhaárak mellett jószágokat vásárolni nem tudnak, s így közönségünk annak volt kitéve, hogy megszokott mészárosától hetekig nem kaphatott húst a mészároson kívül álló okból, viszont a mészáros pedig az előtt a helyzet előtt állott, hogy a nagynehezen, drága pénzen beszerzett hús készlete megromlott és nagy károsodást szenvedett, s nem akartak a mészárosok a Debreczenben és környékén lakó mészárosok helyzetére jutni, akik üzletüket bezárták s kenyér nélkül maradtak.

Könnnyű azt, a cikkirő urnak állítania, hogy mi drágítjuk a húst, de a névtelenségbe burkolódzó ismeretlennek szeretnénk azt megmutatni, hogy az egész cikke rossz-hiszemű tévedésen alapszik és az egész csak demagog rágalom, mert a környéken, pld. Szovát, Kaba, Püspökladány Nádudvaron a hus ára sokkal drágább, mint Szoboszlón (ma is 28—30 ezer korona, míg Szoboszlón csak 26 ezer korona) dacára annak, hogy a jószág ára nevezett helyeken alacsonyabb. Szeretnénk a cikkirő urat arra felkérni, hogy vásároljon nekünk olcsóbb áron marhákat, mint azt mi kapjuk, vagy kérje fel az Elöljáróságot probavágás rendezésére, amikor is az fog kitűnni, hogy nemcsak a legtöbb esetben nem jutunk a rendes és bennünket megillető tisztességes polgári házsonhoz, hanem sok esetben rá is fizetünk. Csak a létfenntartás és a közönség igényeinek szem előtt tartása kötelez bennünket arra, hogy a közönséget még esetleges károsodásunkban is kiszolgáljuk és taian a viszonyok javulásával fogjuk majd megtalálni számíttásunkat.

Nem tetszik a nyugtalan cikkirő urnak, hogy a keresztyén és zsidó mészárosok együtt vannak, de mi erre nem sokat adunk, mi sem a multban, sem most felekezeti kérdést nem csinálunk, s a közönség jól fel-fogott érdekében tömörültünk.

A fentieknél fogva nem a mi, hanem az álnév alá burkolózó Nagy László ur arca pirulhat, ha ugyan még pirulni egyáltalán tud, — akitől mi oktatást el nem fogadunk, aki, — nem tudjuk mi okból és milyen anyagi érdekből, a közönség érdekeinek hivatlan prókátorává szegődött és nem mer velünk nyíltan szembekerülni, hogy mielőtt alaptalan koholmányokat gyártana, s ujságirői babérokra minden hivatottság és képesség nélkül törne és közszereplési viselkedésének eleget tenne, — a való tényállást megismerje és ott keresse a baj igazi okát, ahol az van, nem pedig az ártatlan emberek alaptalan meghurcolására vállalkozzon és husvásárlókat Debreczenbe küldjön hiába, akik ott ugyis csalódnának.

Végül még azt is figyelmébe akarjuk ajánlani, hogy nem debreczeni mészárosok fizetik Hajdusoboszlón a rengeteg adót és közszolgáltatásokat, hanem mi alólirottak, akik véres véres verejtékkel keressük mindennapi kenyerünket.

A hajdusoboszlói mészárosok.

## ANYAKÖNYVI HIREK.

**Házasság:** Szabó János — Papp Erzsébet.

**Halottak:** Barbóc Lajos 2 hónapos, Cseke Imre 67 éves, Dede Pálné Keserü Erzsébet 49 éves, Kálmán Etelka 2 hónapos, Banyai István 4 hónapos, Kádár Józsefné Simon Margit 38 éves, Széll Lajos 18 éves, Szilassi Imréné Ferenczi Juliánna 68 éves, D. Szabó Mihály 21 éves, Makai Józsefné Hodosi Mária 45 éves, Mohácsi József 44 éves, Szabó Gyula 55 éves, K. Tóth Lajos 59 éves.

## TERMÉNYTÖZSDE.

Tegnapi hivatalos árfolyamok a következők: 76 kg os tiszavidéki buza uj 410—415, fehér-megyei és pestvidéki buza 405—410, 78 kg-os tiszavidéki buza uj 415—420, fehér-megyei és pestvidéki buza 410—415, rozs ó 355—360, rozs uj 355—360, takarmány-árpa 330—350, zab 380—400, tengeri 360—370, repce 600—630, korpá 245—250.

Ha igaz az, hogy  $2 \times 2 = 4$

akkor az is igaz, hogy  
eredménnyel jár

a Független Hajduságban közölt hirdetés!

**Figyelem!** Ha szép akar lenni forduljon bizalommal

a **LYVIA** illatszertárhoz, ahol a legtökéletesebb, biztos hatású, budapesti egyet. tanár receptje szerint készült **ARCKRÉMEK** (májfolt, szeplő, pattanás és mitesser ellen) kaphatók!

Az összes **HAJBETEGSÉGEK** ellen (hajhullás, hajmolyosodás, korpásodás, hajtörés) szükséges szerek valamint **IZZADÁS** (láb és hónalj) ellen is csak a legkiválóbb, biztos hatású szereket ajánlom.

Kapható továbbá a legjobb minőségben: női és férfi harisnyatartó, haj- és szakálnyirógép, önbortó, sérvkötő, irigátor felszerelve és az összes gummiárúk, kefe- és fésűárúk és a legdivatosabb hajcsattok. — Háztartási cikkekben mindenkinél olcsóbban ajánlok: mosó szappant, tábla- és rizskeményítőt, kékitőt, kályha aranyozót és ezüstözőt, pergamentpapírt, kötöző spárgát, valódi Heyden Salycilt, orosz theát, Diana sósborszeszt stb.

Tisztelettel **LYVIA** illatszertár (a Rácz Péter féle trafik mellett).

Ila Mosó szappan 1/2 kg. 8,000 K.

3 db. finom pipere szappan 7500 K.

**Stern József** rt.

Budapest  
Calvin-tér 1

Alapított 1860. évben

Kizárólag  
elsőrendű minőségben a legelőnyösebb áron

Női és férfi ruhaszövetek • Női-, férfi- és gyermek-fehérművek  
Vászon- és mosóárúk

## Közgazdaság.

### A trágya nem tüzelőszer.

Mezőgazdaságunknak, különösen az Alföldön szegény feltételt képezi azon eljárás, hogy egyes gazdák a trágyát megszáritva tüzelőanyagként használják fel, elvonva ezzel azt tulajdonképeni hivatásától, a talajerő fenntartásától. Ennek káros hatását látjuk lépten-nyomon, de különösen akkor ha az alacsony termésátlagokat a talajerő fenntartását biztosító rendszeres trágyázásban részesített, megfelelő vetésforgóban jól kezelt gazdaságok terméshozamaival hasonlítják össze.

A legtöbb gazdaságnak amugy is csekély trágyaprodukcója legtöbbször a szántóföldek trágya szükségletét is csak minimálisan a rétek s legelők ez irányú szükségletét pedig sehogy sem biztosítja, épen ezért a fenti eljárás t. i. a megszáritott trágya eltüzelése, figyelembe véve a terméshozamokban mutatkozó csökkenést, illetőleg különbséget drágább mint ha a legmagasabb áron beszerzett porosz-szenet használnák e célra. Nem lehet tehát eléggé hangsúlyozni, hogy a gazda jólétének alapját elsősorban az okszerű trágyakezelésben e célnak megfelelő felhasználásában kell keresse az elsősorban saját érdeke, de másodsorban országos nemzetgazdasági érdek is.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara időközönként felhívja a gazdák figyelmét, hogy a trágyát okszerűen kezeljék és földjeik rendszeres megjavítására használják fel, mert a trágyatüzelés a legnagyobb fokú pénzpocsékolást jelent.

### Növényvédelmi naptárt

adott ki a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium gyógy- és ipari növény forgalmi irodája. A naptárt, mely havonként feltüntetve ad utbaigazítást a gazdának a növényi és állati kártevők elleni védekezésre *Kadocs Gyula és Keru Hermann* kiváló szakembereink irták.

Kivánatos volna, hogy ezen jól megszerkesztett utmutató minden gazdának kesébe eljusson, mert az évenként sok milliárdra menő kár, mely a növényi és állati kártevők pusztítása révén előáll, csak úgy lesz elhárítható, ha az ily irányú szakismeretek kellőképen elterjednek.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara erre való tekintettel igyekszik ezen könyv beszerzését és elterjesztését elősegíteni s a Kamaránál példányonként 25.000 (huszonöt ezer) korona ellenében bárki már is megkaphatja.

Kiválóan szép és izléeses nyomtatványokat készít **Lading János** könyv- és műnyomdája Kisujszállás, a ref. főgimnáziummal szemben.

### Sport, utazási és alkalmi füzők

melltartók, harisnyatartók a legújabb divat szerint.

**Halcsontnélküli füző 90000 K-tól**

**KÖSZEGI R.** füzőkészítő  
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 9.  
Füzők átalakítása és tisztítása jutányos áron.

### FÖGMŰTEREM BUDAPESTRŐL!

## Váry János

áll. vizsgázott fogász

Található

Hajdusoboszlón hetenként kétszer.  
Szerdán és szombaton I. t. 286. (Posta u.)

Többi napokon

Debreczenben Darabos-utca 18. szám.

Mérsékelt díjszabás.

FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN.

## VASUTI MENETREND HAJDUSZOBOSZLÓN.

Budapest felől érkezik és Debreczen felé indul:	Debreczen felől érkezik és Budapest felé indul:
Éjjeli személyvonat 2 ó 55	Reggeli gyorsvonat 7 ó 34
Reggeli személyv. 6 „ 29	Déli személyvonat 13 „ 11
D. e. gyorsvonat 11 „ 42	Délutáni személyv. 15 „ 01
Déli személyvonat 13 „ 50	D. u. gyorsvonat 17 „ 17
Esti gyorsvonat 20 „ 07	Esti személyvonat 22 „ 54

### Fajborok üvegezve kaphatók.

Jól, jutányosan és bizalommal vásárolhatunk

**Cserny István**  
fűszer-, vegyes- és rövidárú üzletében  
**Hajdusoboszló**  
**II. tized**

Aromás, Pörkölt és darált kávék.

## Perzsa szőnyegeket

elsőrangu kivitelben elad és készítt  
rendelésre is

### Jablonszkyné.

Ugyanott szőnyegszővéshez legfinomabb angol fonalak, felvetők, beszövők, művészi szőnyegtervek beszerezhetők.

Tanítványokat felvesz.

## Debreczen

József kir. herceg utca 40. szám alatt.

**Értesítés.** Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy **cukrász** üzletemben már lehet állandóan kapni elsőrendű fagyaltot és jegeskávét, tejhabet; szintén hideg és meleg kávét, csokoládét és málna-szörpöt.

Megrendelésre bármikor és bármily időszakban készítek legfinomabb tortákat és süteményeket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem.

Mély tisztelettel

## Nichter Károly

cukrász Hajdusoboszlón,  
a Hajdumegyei Takarékpénztár épületében.

## Komlós Géza

női felöltők divatházában

Debreczen, a megyeháza mellett

**A tavaszi ujdonságok megérkeztek**

u. m.:

Kosztümök, Ruhák, Bluzok,  
Aljak, Jumperék nagy választékban  
**olcsó árakban!**

Nyomatott Lading János könyv- és műnyomdája Kisujszálláson, (Főgimnáziummal szemben)

## PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus a békebelinél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzeráló hatással bíró cipőkrém.

Benes Testvérek vegyészeti gyár Rt.  
**GYÖR.**

## HERCZEG ANNA

női felöltők modellháza.

Női Felöltők, Kosztümök,  
Szövet és Béli ruhák

nagy választékban  
**A LEGOLCSÓBBAN!**

## DEBRECZEN

Piac-utca 41. szám. Dohánynagyáruda mellett.

## Zsoldos Tanintézet

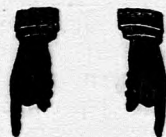
a legjobban készítt elő magánvizsgákra

**BUDAPEST**

VII., Dohány-u. 84. Tel.: József 124-47.

**Algebra és Geometria** a középiskolák teljes tananyaga egyszerű nyelvezettel, bő magyarázatokkal megrendelhető.

**Összefoglaló tankönyv** a középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben megrendelhető.



## Világszenzáció

## AZ APOLLÓ DIVATÁRUHÁZ

DEBRECZEN, Piac-u. 67. sz.  
(Miklós-utca sarok) Telefon 764. sz.

olcsó árai.



## Dus választék

selymek, batiszlok,  
LIBERTI BATISZTOK,  
RUHAVÁSZNAK, GRENADINOK,  
KOZMANÓCZY VOÁLOK,  
vásznak, zephirek, férfi- és női-kostüm s ruhaszövetek, női és férfi divatcikkben, kötött- és szövött-árakban.

Feltűnően olcsó árak!

Ne mulassza el megnézni kirakatalnkat.